

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 499/2024-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Petrom Miklóssym, Hlavná 1221, Vráble, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2Tos/50/2024 z 18. júna 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu sp. zn. 2Tos/50/2024 z 18. júna 2024. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a prikázať krajskému súdu sťažovateľa bezodkladne prepustiť z väzby na slobodu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené väzobné trestné stíhanie pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, kde bol sťažovateľ vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Nitra z 1. novembra 2023 v spojení s uznesením krajského súdu zo 14. novembra 2023 z dôvodu tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

3. Následne bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie aj pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 a 2 písm. a) a b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d) a § 140 písm. c) Trestného zákona uznesením príslušného vyšetrovateľa z 11. decembra 2023, ktoré bolo zrušené uznesením príslušnej prokuratúry zo 16. februára 2024. Obvinenie pre uvedený trestný čin bolo sťažovateľovi opätovne vznesené uznesením vyšetrovateľa zo 14. marca 2024, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ktorá bola uznesením príslušnej prokuratúry z 11. apríla 2024

zamietnutá. Toto uznesenie bolo následne v rámci postupu podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku zrušené uznesením generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 24. mája 2024 a príslušnej prokuratúre bolo prikázané, aby vo veci znova konala a rozhodla. Príslušná prokuratúra následne uznesením z 27. mája 2024 opätovne zamietla sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa zo 14. marca 2024.

4. Dňa 30. mája 2024 príslušná prokuratúra podala na okresnom súde obžalobu na sťažovateľa v bode 1 pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a v bode 2 pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 a 2 písm. a) a b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d) a § 140 písm. c) Trestného zákona. Sťažovateľ podaním zo 6. júna 2024 adresovaným okresnému súdu namietal vady prípravného konania, závažné procesné chyby a opakované porušenie svojho práva na obhajobu, no okresný súd uznesením sp. zn. 4T/39/2024 zo 7. júna 2024 predmetnú obžalobu prijal. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd uznesením sp. zn. 2Tos/51/2024 z 19. júna 2024 rozhodol tak, že vo výroku I podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušil predmetné prvostupňové uznesenie okresného súdu v celom rozsahu a vo výroku II podľa § 241 ods. 1 písm. l) Trestného poriadku prijal obžalobu podanú na sťažovateľa, keďže nezistil splnenie podmienok na postup podľa § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku (t. j. nezistil závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu, pozn.).

5. Po podaní obžaloby na sťažovateľa okresný súd zároveň uznesením sp. zn. 4T/39/2024 zo 6. júna 2024 rozhodol, že podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku sťažovateľ stíhaný pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2 písm. a) a b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d) a § 140 písm. c) Trestného zákona sa ponecháva vo väzbe, pretože naďalej trvajú dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku písomný sľub sťažovateľa neprijal a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej krajský súd napadnutým uznesením z 18. júna 2024 rozhodol tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

6. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ po prezentácii chronologického popisu doterajšieho priebehu trestného konania vedeného v jeho trestnej veci v podstatnom namieta, že predmetným prvostupňovým uznesením okresného súdu zo 6. júna 2024, ktorým ho okresný súd ponechal vo väzbe, došlo k nezákonnému rozšíreniu dôvodov väzby o ďalší skutok v bode 2 obžaloby právne kvalifikovaný ako zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2 písm. a) a b) Trestného zákona s použitím § 138 písm. d) Trestného zákona a § 140 písm. c) Trestného zákona bez akéhokolvek návrhu alebo rozhodnutia o zmene dôvodov väzby. Sťažovateľ zároveň namieta, že skutky uvedené v obžalobe nemajú charakter dvoch skutkov, ale len skutku jedného. Sťažovateľ taktiež namieta, že konajúce súdy nedostatočne odôvodnili existenciu dôvodného podozrenia, že sťažovateľ spáchal skutky, pre ktoré na neho bola podaná obžaloba. Sťažovateľ rozsiahol poukazuje na vady prípravného konania, závažné procesné chyby a porušovanie svojho práva na obhajobu, ktoré podľa názoru sťažovateľa odôvodňovali odmietnutie predmetnej obžaloby okresným súdom, ako aj prepustenie sťažovateľa na slobodu. Sťažovateľ napokon namieta nezákonnosť predmetného prvostupňového uznesenia okresného súdu v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu

z dôvodu, že okresný súd rozhodol o. i. aj o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, a to hoci sťažovateľ takúto žiadosť nepodal, pričom krajský súd túto nezákonnosť neodstránil.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

9. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom, alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

II.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 50 ods. 3 ústavy, resp. práv podľa čl. 5 ods. 3 a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) dohovoru:

10. Rozhodovacia činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva jednoznačne vymedzila záver, že záruky čl. 6 dohovoru sa v „trestných“ veciach týkajú len konaní, v ktorých sa rozhoduje o „oprávnenosti“ obvinenia a nevzťahujú sa na mnohé konania súvisiace s trestným stíhaním, ktorých predmetom nie je rozhodovanie o vine a treste. Vychádzajúc z uvedeného, režimu čl. 6 dohovoru nepodlieha (okrem iného) rozhodovanie o väzbe (Neumeister c. Rakúsko z 26. 6. 1968 a Matznetter c. Rakúsko z 10. 11. 1969). Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby poskytuje čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru. Obdobne na to poukazuje judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 46 ods. 1 ústavy. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy ani čl. 50 ods. 3 ústavy a tiež nie čl. 6 ods. 1 dohovoru, prípadne čl. 6 ods. 3 písm. c)

dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 dohovoru (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07). Procesnoprávne garancie vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy vrátane čl. 50 ods. 3 ústavy a tiež z čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru sa týkajú tej časti trestného konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o samotnom trestnom obvinení (resp. o obžalobe) osoby, a nie sú priamo aplikovateľné na konanie týkajúce sa väzby.

11. Takisto pokiaľ ide o sťažovateľom formulovanú námietku porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru, ústavný súd uvádza, že procesné garancie súdnej kontroly väzby v rámci nasledujúcich štádií väzobného rozhodovania (napr. preskúmanie žiadosti o prepustenie z väzby, rozhodovanie o predĺžení väzby a rozhodovanie o ponechaní sťažovateľa vo väzbe po podaní obžaloby) poskytuje čl. 5 ods. 4 dohovoru, pričom sťažovateľom formulovaný čl. 5 ods. 3 dohovoru je aplikovateľný v rámci primárneho rozhodovania o vzatí do väzby. Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi namietaným uznesením krajského súdu vydaným v konaní o väzbe (rozhodovanie o ponechaní sťažovateľa vo väzbe po podaní obžaloby) a obsahom čl. 50 ods. 3 ústavy, čl. 5 ods. 3 a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) dohovoru (inými slovami, z dôvodu neaplikovateľnosti uvedených článkov ústavy a dohovoru na väzobné konanie v jeho následnom štádiu) boli sťažovateľom formulované námietky porušenia označených článkov ústavy a dohovoru napadnutým uznesením posúdené ako zjavne neopodstatnené a ústavná sťažnosť v uvedenom rozsahu odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

II.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, resp. práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 4 dohovoru:

12. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že na konanie o väzbe je aplikovateľný čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, v ktorých sú implicitne obsiahnuté hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by príslušný súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou. Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Inými slovami, v zmysle judikatúry ústavného súdu bez rozhodnutia všeobecného súdu nemožno považovať väzbu za zákonnú. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy.

13. Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli

(I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07, I. ÚS 187/07). Otázka, či je väzba zákonná, má byť vyriešená nielen s poukazom na vnútroštátny zákon, ale aj na znenie dohovoru (III. ÚS 79/02, III. ÚS 77/05), s ktorým musí byť v súlade. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98). Pri posudzovaní otázky rešpektovania alebo porušenia zákona musí ústavný súd brať do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00, II. ÚS 466/2013).

14. Dohovor v čl. 5 priamo odkazuje na vnútroštátne právo, a preto rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997, bod 43). Článok 5 ods. 4 dohovoru poskytuje osobe, ktorá bola pozbavená slobody, právo aktívne žiadať o súdnu kontrolu pozbavenia slobody (Mooren proti Nemecku [GC], bod 106). Prieskumné súdne konanie musí byť v súlade s hmotnoprávnymi a procesnými vnútroštátnymi právnymi predpismi a tiež aj s účelom čl. 5, ktorým je ochrana jedinca proti svojvôli (Koendjibiharie v. Holandsko, rozsudok z 25. 10. 1990, bod 27).

15. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby, t. j. musí existovať uznesenie o začatí trestného stíhania a uznesenie o vznesení obvinenia, a materiálne predpoklady väzby, t. j. musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a že sa obvinený trestného činu dopustil. Zároveň musí existovať (trvať) niektorý z väzobných dôvodov uvedených v § 71 Trestného poriadku (III. ÚS 417/2011).

16. Právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby, bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval príslušný súd, obvinený bol vzatý do väzby pre konkrétne skutočnosti, resp. že osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby. Teda úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd (III. ÚS 271/07, II. ÚS 464/2011). Do obsahu právomoci ústavného súdu však nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý ich viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usposobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, IV. ÚS 237/2021).

17. Pri posúdení napadnutého uznesenia teda úlohou ústavného súdu nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu

sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s relevantnými okolnosťami veci sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne, či je tak odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné a či konajúcim súdom zvolená a prezentovaná interpretácia aplikovanej právnej úpravy neodporuje jej účelu a zmyslu. Pretože krajský súd sa stotožnil s prvostupňovým väzobným uznesením okresného súdu, ústavný súd sa aj s týmto uznesením okresného súdu náležite oboznámil.

18. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia v podstatnom konštatoval, že po preskúmaní obsahu spisového materiálu zistil, že obžaloba bola predložená okresnému súdu, rešpektujúc lehotu uvedenú v § 76 ods. 2 Trestného poriadku, a okresný súd správne postupoval, keď po podaní obžaloby v lehote uvedenej v § 238 ods. 4 Trestného poriadku rozhodoval, či sa sťažovateľ ponecháva vo väzbe, pričom okresný súd pri rozhodovaní o ponechaní sťažovateľa vo väzbe postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a správne zistil splnenie všetkých formálnych a materiálnych podmienok väzby sťažovateľa podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku aj v tomto štádiu trestného konania.

19. Vo vzťahu k sťažovateľovej námietke týkajúcej sa existencie dôvodného podozrenia zo spáchania skutkov, pre ktoré bola na neho podaná obžaloba, krajský súd v podstatnom uviedol, že na základe dosiaľ vykonaného dokazovania je možné konštatovať, že skutky uvedené v obžalobe sa stali, majú znaky trestného činu a súčasne je možné dospieť k záveru, že z dosiaľ zadovážených dôkazov vyplýva dôvodné podozrenie, že sa ich mohol dopustiť práve sťažovateľ spôsobom tam uvedeným. Krajský súd v tejto súvislosti zhodne ako okresný súd poukázal najmä na výsluch poškodeného [REDAKOVANÉ] (ktorý sa podrobne vyjadril k spôsobu zoznámenia sa so sťažovateľom, k sexuálnym praktikám a pohlavnému styku, ktorý so sťažovateľom mali, k násilnému správaniu sťažovateľa po tom, keď mu odmietol dať finančnú odmenu, k spôsobu prevodu peňažnej sumy cez internetbanking, zobrať dvoch mobilných telefónov a správaniu sťažovateľa, keď mal fyzicky napádať poškodeného pred odchodom z bytu, a k jeho uzamknutiu v byte, pozn.), v nadväznosti na čo bolo vykonané ďalšie dokazovanie výsluchmi svedkov, pričom výpoveď poškodeného je zatiaľ potvrdená a dokreslená i výpoveďou svedkyne [REDAKOVANÉ], znaleckými posudkami, ako i ostatnými zadováženými listinnými dôkazmi. Vo vzťahu k sťažovateľom spochybnenej zákonnosti, resp. použiteľnosti jednotlivých dôkazov vykonaných v prípravnom konaní krajský súd konštatoval, že hodnotením týchto dôkazov sa bude musieť zaoberať okresný súd pri vykonávaní hlavného pojednávania, resp. pred rozhodnutím vo veci samej. Vo vzťahu k sťažovateľovej námietke, že vznesené obvinenie a podaná obžaloba sú z hľadiska uvedenia podstatných skutkových okolností neurčité, nejasné a vágne, krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že z oboch skutkov vyplýva miesto, čas, spôsob spáchania a súčasne obsahujú všetky zákonné znaky žalovaných skutkových podstát, ako i znaky nezameniteľnosti s iným skutkom. Podľa názoru krajského súdu sú skutky pre súčasné štádium trestného konania na podanie obžaloby dostatočne formulované v zmysle § 235 písm. c) Trestného poriadku, čo však neznamená, že v budúcnosti by nemohli byť s ohľadom na vykonané dokazovanie upravené.

20. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že predmetným prvostupňovým uznesením okresného súdu došlo k nezákonnému rozšíreniu dôvodov väzby o ďalší skutok v bode 2 obžaloby právne kvalifikovaný ako zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, 2 písm. a) a b) Trestného zákona s použitím § 138 písm. d) a § 140 písm. c) Trestného zákona bez akéhokoľvek

návrhu alebo rozhodnutia o zmene dôvodov väzby, krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že v prípravnom konaní možno rozšíriť dôvody väzby, resp. tieto meniť len na návrh prokurátora, avšak momentom podania obžaloby možno na základe rozhodnutia podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku rozšíriť dôvody väzby tak, že sa tieto vzťahujú na všetky skutky uvedené v obžalobe, aj samostatným výrokom podľa tohto ustanovenia. Nie je na to potrebný žiadny návrh zo strany prokurátora a nie je ani potrebné rozhodovať samostatným výrokom o rozšírení dôvodov väzby.

21. Pokiaľ ide o nadväzujúcu sťažovateľovu námietku, že skutky uvedené v obžalobe nemajú charakter dvoch skutkov, ale len skutku jedného, krajský súd konštatoval, že vo vzťahu k dôvodom väzby nie je smerodajné, či skutky uvedené v bodoch 1 a 2 obžaloby budú v ďalšom štádiu trestného konania, resp. po vykonaní dokazovania okresným súdom posúdené ako jeden skutok alebo dva skutky. Rozhodná je skutočnosť, že zatiaľ z vykonaných dôkazov vyplýva, že tieto sa stali a napĺňajú znaky trestných činov, pričom v ďalšom štádiu trestného konania bude povinnosťou okresného súdu vysporiadať sa s námietkami sťažovateľa, pokiaľ ide o skutočnosť, či popísané skutky majú charakter jedného alebo dvoch skutkov, a v nadväznosti na to sa vysporiadať aj s ich právnou kvalifikáciou.

22. Pokiaľ ide o opodstatnenosť trvania dôvodu tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku u sťažovateľa, krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že tento dôvod je u sťažovateľa aj v tomto štádiu trestného konania zachovaný a posilnil sa, keďže vec je už v štádiu po podaní obžaloby. Krajský súd poukázal najmä na skutočnosť, že sťažovateľ bol v minulosti desaťkrát trestne stíhaný pre drogovú, násilnú a majetkovú trestnú činnosť, pričom mu boli ukladané prevažne nepodmienečné tresty odňatia slobody. Naposledy bol sťažovateľ odsúdený rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3T/94/2020 z 29. novembra 2022 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2To/15/2023 z 22. marca 2023 pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d) a g) Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody na 16 mesiacov, ktorý vykonal 20. mája 2023, pričom skutkov, z ktorých je aktuálne obžalovaný, sa mal sťažovateľ dopustiť 28. októbra 2023, t. j. ani nie pol roka po prepustení z posledného výkonu trestu odňatia slobody. Krajský súd taktiež poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ si mal trestnou činnosťou, z ktorej je toho času zatiaľ dôvodne podozrivý, zadovažovať zdroj svojej obživy, keďže nemal žiadny príjem, bol nezamestnaný, a tiež na skutočnosť, že v minulosti bol osemkrát priestupkovo prejednávaný za priestupky na úseku cestnej premávky a priestupky proti majetku, čo podľa názoru krajského súdu v kontexte s jeho trestnou minulosťou svedčí o absolútnom nerešpektovaní právneho poriadku. Poukazujúc najmä na spôsob, akým mali byť predmetné skutky vykonané, osobnosť sťažovateľa a jeho trestnú minulosť, tak krajský súd dospel k záveru, že väzba sťažovateľa nepredstavuje príliš prísne zaisťovacie opatrenie.

23. Pokiaľ ide o sťažovateľovu námietku, že okresný súd rozhodol o. i. aj o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, a to hoci sťažovateľ takúto žiadosť nepodal, krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že je pravdou, že takýto výrok nemal byť okresným súdom vykonaný, keďže rozhodovanie o ďalšom ponechaní vo väzbe podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku v sebe subsumuje preskúmanie dôvodov väzby v zmysle § 79 ods. 3 Trestného poriadku, t. j. je nadbytočný. Podľa názoru krajského súdu však v prípade, keď okresný súd rozhodol aj týmto výrokom, nie je potrebné toto pochybenie naprávať krajským súdom zrušením tohto výroku prvostupňového uznesenia okresného súdu, keďže to nemá vplyv na prípadné porušenie práv sťažovateľa ani na plynutie lehoty na opätovné podanie žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu

podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku, ktorá sa v každom prípade počíta od právoplatnosti tohto uznesenia, keďže aj podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku preskúmava súd dôvody väzby.

24. Po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia krajského súdu (v spojení s prvostupňovým uznesením okresného súdu) ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľove námietky neboli v súhrne spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu (v spojení s prvostupňovým uznesením okresného súdu).

A. K existencii dôvodného podozrenia:

25. Vo vzťahu k sťažovateľovej námietke týkajúcej sa (ne)existencie dôvodného podozrenia zo spáchania skutku, pre ktorý bola na neho podaná obžaloba, ústavný súd na úvod pripomína, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine, resp. nevine obvineného, ale posudzujú „len“ to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, ktorý vykazuje znaky trestného činu. Existencia dôvodného podozrenia predpokladá danosť skutočností a informácií, ktorými možno nezávislého a objektívneho pozorovateľa presvedčiť o tom, že dotyčná osoba sa mohla dopustiť trestného činu. Skutočnosti zakladajúce podozrenie však nemusia byť na úrovni dôkazov potrebných na odôvodnenie odsúdenia alebo na podanie obžaloby (Krejčíř proti Českej republike z 26. 3. 2009, č. 39298/04 a 8723/05; Labita proti Taliansku zo 6. 4. 2000, č. 26772/95; Erdagöz proti Turecku z 22. 10. 1997).

26. Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje, že krajský súd v napadnutom uznesení (v spojení s prvostupňovým uznesením okresného súdu) riadne odôvodnil existenciu materiálnych dôvodov väzby, a to s prihliadnutím na okolnosť, že pri rozhodovaní o väzbe súdy neposudzujú vinu obvineného (sťažovateľa), ale (okrem iného) zisťujú existenciu skutočností zakladajúcich dôvodné podozrenie, že obvinený (obžalovaný – sťažovateľ) spáchal trestný čin, pre ktorý je stíhaný, pričom hĺbkové hodnotenie dôkazov je vyhradené rozhodovaniu vo veci samej a nasleduje zásadne po ukončení dokazovania (pozri napr. II. ÚS 259/2019, II. ÚS 112/2020). Ústavný súd pripomína, že vykonané dokazovanie má vždy podporiť príslušné štádium trestného konania, v danom prípade väzobné rozhodovanie, pre ktoré je relevantné ako jeden z materiálnych predpokladov väzby dôvodné podozrenie, nie istota zo spáchania skutkov obvineným, ktorá je relevantným podkladom na odsúdenie (pozri napr. III. ÚS 569/2017). V štádiu trestného konania po podaní obžaloby (ako to je aj v prípade sťažovateľa) je pritom miera tohto podozrenia z podstaty veci vyššia, než je to v štádiu prípravného konania, pričom z ústavnej sťažnosti nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by toto podozrenie v jeho prípade v relevantnej miere rozptyľovali. Možno konštatovať, že v konajúcimi súdmi popísanom dôkaznom reťazci je priamy dôkaz, ktorým je svedecká výpoveď poškodeného, doplnený sériou nie malého množstva ďalších relevantných dôkazov, prostredníctvom ktorých možno tzv. induktívnou metódou testovať a overiť vierohodnosť, a teda pravdivosť priameho svedectva poškodeného.

27. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že predmetným prvostupňovým uznesením okresného súdu došlo k nezákonnému rozšíreniu dôvodov väzby o ďalší skutok v bode 2 obžaloby bez akéhokoľvek návrhu alebo rozhodnutia o zmene dôvodov väzby, ústavný súd považuje za ústavne konformný záver krajského súdu, že momentom podania obžaloby možno na základe rozhodnutia podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku rozšíriť dôvody väzby tak, že sa tieto vzťahujú na všetky skutky uvedené

v obžalobe, aj samostatným výrokom podľa tohto ustanovenia, pričom nie je potrebné rozhodovať samostatným výrokom o rozšírení dôvodov väzby.

28. Pokiaľ ide o nadväzujúcu sťažovateľovu námietku, že skutky uvedené v obžalobe nemajú charakter dvoch skutkov, ale len skutku jedného, ústavný súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že vo vzťahu k dôvodom väzby nie je smerodajné, či skutky uvedené v bodoch 1 a 2 obžaloby budú v ďalšom štádiu trestného konania, resp. po vykonaní dokazovania okresným súdom posúdené ako jeden skutok alebo dva skutky, ale rozhodná je skutočnosť, že zatiaľ z vykonaných dôkazov vyplýva, že tieto sa stali a naplňajú znaky trestných činov. V tejto súvislosti ústavný súd pre úplnosť poukazuje, že už v rámci rozhodovania o predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľa dospel ústavný súd v uznesení sp. zn. II. ÚS 373/2024 z 28. augusta 2024 k záveru, že popis skutkových okolností tak, ako sú formulované v uznesení o vznesení obvinenia zo 14. marca 2023, podľa ktorého mal sťažovateľ použiť násilie, aby zabránil poškodenému odísť z vlastného bytu, kde toto konanie sťažovateľa malo byť motivované snahou zabrániť poškodenému odísť z bytu s cieľom oznámiť trestný čin sťažovateľa, ktorého sa mal sťažovateľ ešte predtým dopustiť (lúpež, pozn.), totiž celkom jasne signalizuje ďalší samostatný (izolovaný) skutok nasledujúci v tesnej časovej nadväznosti po predchádzajúcom vyšetrovanom skutku.

29. Vzhľadom na uvedené ústavný súd posúdil predmetnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia ako odôvodnenie v medziach limitov ústavnej udržateľnosti pre toto štádium trestného konania, a preto dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

B. K namietaným vadám prípravného konania:

30. Vo vzťahu k sťažovateľom namietaným vadám prípravného konania, resp. vo vzťahu k namietaným vadám procesného postupu orgánov činných v trestnom konaní v trestnej veci sťažovateľa, ktoré podľa jeho názoru odôvodňovali odmietnutie predmetnej obžaloby okresným súdom, ako aj prepustenie sťažovateľa na slobodu, ústavný súd konštatuje, že rozhodnutie o väzbe nie je vhodným priestorom na vysporiadanie sa s námietkami týkajúcimi sa správnosti predchádzajúceho postupu orgánov činných v trestnom konaní v trestnej veci sťažovateľa. Pri rozhodovaní o väzbe sa predpokladá dôraz primárne na okolnosti súvisiace s jej dôvodnosťou a zákonnosťou. Sťažovateľ tak do rozhodovania o väzbe vnáša okolnosti, ktoré takýto súvis už nemajú (m. m. IV. ÚS 479/2022, II. ÚS 580/2022, II. ÚS 158/2024, II. ÚS 201/2024).

31. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že prípadné pochybenia orgánov činných v trestnom konaní v prípravnom konaní nemajú automatický dopad na opodstatnenosť väzobného stíhania, resp. ďalšieho trvania väzby. Tieto pochybenia môže sťažovateľ namietat štandardnými procesnými prostriedkami pri preskúmaní obžaloby, na hlavnom pojednávaní, resp. v riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkoch proti meritórnym rozhodnutiam. Súd rozhodujúci o väzbe totiž nemá v zásade právomoc takéto námietky hodnotiť (m. m. IV. ÚS 392/2023, II. ÚS 2/2024, II. ÚS 158/2024). Inak povedané, platná právna úprava trestného konania umožňuje aj v nasledujúcich štádiách trestného konania obžalovanému v rámci uplatnenia práva na obhajobu domáhať sa právne účinným spôsobom ochrany práv, a to pri preskúmaní obžaloby, na hlavnom pojednávaní, prípadne prostredníctvom riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov. V rámci práva na obhajobu možno uplatniť aj argumentáciu týkajúcu sa zákonnosti postupu orgánov činných v trestnom konaní v rámci prípravného konania, a to pri preskúmaní obžaloby, na hlavnom

pojednávani pred prvostupňovým súdom, prípadne využitím opravných prostriedkov (odvolania a dovolania) v trestnom konaní.

32. Uvedený záver ústavného súdu, že platná právna úprava trestného konania sťažovateľovi umožňuje v nasledujúcich štádiách trestného konania v rámci uplatnenia práva na obhajobu namietat vady prípravného konania v trestnej veci sťažovateľa, pritom svojím postupom potvrdil aj samotný sťažovateľ, keď po podaní obžaloby podal okresnému súdu návrh, aby v rámci preskúmania obžaloby túto obžalobu odmietol. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh pritom vyplýva, že okresný súd a následne ani krajský súd nezistili splnenie podmienok na postup podľa § 241 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku (t. j. nezistili závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu, pozn.), a preto predmetnú obžalobu prijali. Napriek prijatiu obžaloby však sťažovateľovi naďalej ostáva možnosť uplatniť svoju argumentáciu týkajúcu sa zákonnosti postupu orgánov činných v trestnom konaní v rámci prípravného konania na hlavnom pojednávaní pred prvostupňovým súdom, prípadne využitím opravných prostriedkov (odvolania a dovolania) v trestnom konaní. Ústavný súd preto dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti aj tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

C. K namietanému výroku prvostupňového uznesenia okresného súdu o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu:

33. Pokiaľ ide o sťažovateľovu námietku, že okresný súd rozhodol o. i. aj o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, a to hoci sťažovateľ takúto žiadosť nepodal, ústavný súd konštatuje, že z príslušnej časti odôvodnenia krajského súdu, v zmysle ktorého v prípade, keď okresný súd rozhodol aj týmto nadbytočným výrokom, nie je potrebné toto pochybenie naprávať zrušením tohto výroku, nevyplýva nič, čo by signalizovalo arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy vo veci krajským súdom s dôsledkom porušenia základného práva na osobnú slobodu. Krajský súd konal v medziach svojej právomoci a jeho úvahy sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Ústavný súd preto dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti aj tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

34. Vzhľadom na predchádzajúce jednotlivé čiastkové závery možno v závere zhrnúť, že väzobné rozhodovanie krajského súdu sa ústavnému súdu nejaví ako svojvoľné. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poskytol sťažovateľovi dostatočne konkrétne a náležité argumenty podporujúce zákonnosť postupu pri rozhodovaní o jeho väzbe, pričom výklad, ktorý v súvislosti s aplikáciou príslušnej právnej úpravy v namietanom uznesení krajský súd prezentoval, nijako neodporuje zmyslu a účelu príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich postup pri rozhodovaní o väzbe, konkrétne pri rozhodovaní o väzbe po podaní obžaloby. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci krajský súd, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade okresným súdom a krajským súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa ich názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Ústavný súd preto na základe uvedeného, ako aj s prihliadnutím na svoju judikatúru, podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považovať takú,

pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

35. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2024

Peter Molnár
predseda senátu